

ДО Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 48-ТО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

13.45
(2)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 71, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието, съгласно методологията – приложение към ПОДНС.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Гогоров Костадинов
 Димитър Памков Памев
 Ивайло Василев Петев
 Петър Николаев Петров
 Георги Памев
 Искър Лекайлов Лекайлов
 Ангел Шемов Георгиев
 Станислав Добриков Божков
 Стоян Николов Гаспаров
 Ивемич Перлев Перлев
 Константина Венцеславова Петрова
 Георги Николаев Георгиев
 Маргарита Анастасова Генчева

Иван Иванович Павлов
Никола Иванович Давыдов
Николай Крестов Косагин
Ворис Дмитриевич Стручков

Десислава Ильичева Георгиева,
Димо Георгиев Ормеев:

Иванно Георгиев Чорда

Знамен Александров Знамен

Александр Дмитриевич Архангельский

Климент Павлович Мороз

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА
ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

Обн. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 9 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016г., изм. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.99 от 12 Декември 2017г., изм. ДВ. бр.24 от 16 Март 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.92 от 6 Ноември 2018г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2018г., изм. ДВ. бр.24 от 22 Март 2019г., доп. ДВ. бр.42 от 28 Май 2019г., изм. ДВ. бр.100 от 20 Декември 2019г., изм. ДВ. бр.101 от 27 Декември 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.17 от 25 Февруари 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 18 Септември 2020г., изм. ДВ. бр.17 от 1 Март 2022г., изм. и доп. ДВ. бр.34 от 3 Май 2022г.

§ 1. В чл. 3, ал. 2, т. 5 „ ; “ се премахва и се добавя следния текст: „на формиране на национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у децата и учениците;“

§ 2. В чл. 120, ал. 6 текстът „ до III клас включително“ се заменя с „клас“.

§ 3. В чл.122, ал.3 се отменя.

§ 4. В чл.124 се правят следните изменения:

1. Ал.1 се изменя и придобива следния вид:

(1) Учениците от I клас, които не са усвоили компетентостите, заложи в учебната програма, не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма на обучение.

2. Ал.2 се изменя и придобива следния вид:

(2) За учениците по ал.1 и тези от II до IV клас включително, които имат годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

§ 5. В чл. 212 ал. 2 текстът „и за атестирането“ се заличава.

§ 6. В чл. 217 се правят следните изменения:

1. В ал 5 се след думите „се заема“ се добавя „за срок от 5 години“

2. Създава се нова ал. 6 със следния текст:

(6) Няма ограничение за броя на мандатите по ал. 5, в които едно лице може да заема длъжността директор на държавно или общинско училище.

3. Ал 6 става ал. 7 и придобива следния вид:

(6) В комисията за провеждане на конкурса за заемане на длъжността "директор" на общинско училище се сформира в следния състав: двама представители на регионалното управление на образованието, определени от началника на регионалното управление на образованието, един представител на общинската администрация, определен от кмета на общината, един представител на обществения съвет и един представител на учителския колектив на съответното училище, излъчен чрез гласуване на педагогически съвет.

4. Ал. 7 става ал. 8 и придобива следния вид:

(7) В комисията за провеждане на конкурса за заемане на длъжността "директор" на държавни неспециализирани училища се включват представители, определени от финансиращия орган и представител на учителския колектив на съответното училище, излъчен чрез гласуване на педагогически съвет.

§ 7. В чл. 218, ал. 1 след „ повишаване на квалификацията“ „ ,“ се заменя с „и“, а текстовете „и за атестирането“ и „ ,включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия,“ се заличават.

§ 8. Чл. 222 отпада.

§ 9. В чл. 224, ал. 1 текстът „ , с резултата и препоръките от атестацията му“ се заличава.

§ 10. Чл. 228 отпада.

§ 11. В чл.254 се правят следните изменения:

1. Създава се нова ал. 2 със следния текст:

(2) Началник на регионално управление на образованието може да бъде служител с минимум десет години педагогически стаж.

4. Ал. 2 става ал. 3;

5. Ал. 3 става ал. 4;

6. Ал. 4 става ал. 5;

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов

Димитър Платков Платев

Ивайло Василев Платев

Петър Николаев Петров

Сорго Пачу

Мисирс Лекайковс Лекайковс

Ангел Ненов Георгиев

Божидар Добринов Стоянов

Стоян Николов Таснаков

Ивелин Дарланов Дарланов

Константина Венциславова Петрова

Георги Николаев Георгиев

Леопардита Аманасиевс Тенчева

Иван Васильевс Раушеневс

Никола Ангелов

Виктор

Николай Кривевс Костадинов

Борис Димитров Агашиев

Десислава Улиева Георгиева

Димс Георгиев Дрелев

Ивайло Георгиев Чордов

Златан Кривевс Кривевс

Александар Ангеловс Арониевс

Климент Павлович Усенов

МОТИВИ

С предложения Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование се цели изменение на текстовете водещи до порочни практики на политизиране на системата на образованието, занижаване на степента на усвояване на знания от обучаващите се, както и до излишна административна тежест върху педагогическите специалисти и ръководните кадри в системата. Настоящият законопроект създава възможност за решаване на редица проблеми в системата на предучилищното и училищното образование, констатирани през годините от различни представители на политическите партии и на гражданското общество, както и от директори, педагогически специалисти, синдикати и родители.

Считаме, че като приоритет би следвало да се заложи нова посока на образователната система, като основа за изграждането на национално самосъзнание на гражданите чрез създаване на нов принцип на образованието като процес - възпитание на национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие у децата и учениците. Една от основните цели на предучилищното и училищното образование, заложена в чл. 5, ал. 1, т. 2 на ЗПУО, е съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност. Според чл. 3, ал. 2 образованието е национален приоритет и се реализира в съответствие с изброени принципи, при които обаче липсва възможност за осъществяване на посочената цел. Необходимо е да се отстрани допуснатия пропуск и да бъде въведен нов принцип на образованието като процес, който да включва възпитание в ценностите на родолюбието, което ще гарантира изграждането на националноотговорното самосъзнание на обучаващите се.

С предложените изменения на нормативните разпоредби на Раздел VIII „Завършване на клас, етап и степен на образование“ от ЗПУО се цели подобряване на възможностите за контрол на педагогическите специалисти върху усвоените знания и компетентности на учениците от начален етап на училищното образование. Основен проблем в начален етап на образованието, който по-късно има огромно негативно влияние и в прогимназиален етап, е преминаването на учениците в по-горен клас, независимо дали са усвоили необходимия минимум от знания по учебните предмети. В сегашния вариант на ЗПУО на учениците от I до III клас не се поставят количествени оценки, а учениците от IV клас, които имат годишна оценка "слаб (2)" по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа. По този начин начално образование получават ученици, които не са покрили минималните държавни образователни изисквания. Това е особено характерно за деца билингви от семейства, които нямат потребност да образуват децата си. В прогимназиален етап тези

деца, които не са усвоили минимума от знания в начален курс, се самоизключват от образователния процес заради липсата на елементарни знания и умения, което често се превръща в причина останалите ученици от съответния клас да понижат своите резултати. С предложената промяна се предлага засилване на контрола върху усвояването на знанията и не се позволява на учениците да получават завършен етап на образование без да упражнят на практика своето право и задължение да се образуват. Повтарянето на клас ще спомогне за усвояване и затвърждаване на необходимите знания и умения от учениците и ще ги ангажира по-силно с образователния процес. Като изключение от посочения модел се поставят учениците от I клас, тъй като спецификата на възрастта изисква време за преход и адаптация от предучилищната към училищната среда.

Предвидените изменения в Глава единадесета „Учители, директори и други педагогически специалисти“ касаят облекчаване на административна тежест върху педагогическите специалисти и ръководните кадри в системата на образованието и намаляване на възможностите за формализация на процеса по оценяване на работата на педагогическите специалисти и опазване на техния професионален авторитет. Атестацията на педагогическите специалисти е паразитна политика, която трябва да отпадне от разпоредбите на ЗПУО поради невъзможността за обективно определяне на качествата на педагогическите специалисти и оценяването на работата извършена от тях. Естеството на учителската дейност изисква развитието едновременно на морално-волевите и интелектуално-творческите заложби на ученика, което няма как да бъде оценено чрез механичното представяне пред атестационна комисия на професионално портфолио, съдържащо сертификати от участие в обучения и спечелени квалификационни кредити. Формализацията на оценяването на професионалните качества на педагогическия специалист принизява самия обучителен процес, като търси явни доказателства и материални измерения там, където би трябвало да властва будителската същност на учителя, основна движеща сила на българското образование. Единственото, което би се постигнало с осъществяването на процеса по атестация на педагогическите специалисти е тяхното допълнително натоварване с излишна документация. Именно за това считаме, че процедурата по атестация трябва да бъде изцяло премахната от системата на преучилищното и училищно образование.

В настоящото предложение са заложили изменения на разпоредбите на чл. 217 от ЗПУО. Принципе на провеждането на конкурсите за длъжността „директор“ в системата на средното образование отдавна са обект на редица критики от учителското съсловие, синдикалните организации, политически партии и неправителствени организации. В сегашния си вид, чисто нормативно, процедурата по избор на директор

предполага различни възможности за политическо влияние при взимане на крайното решение. В действащите текстове на ЗПУО, в комисията за избор на директор за общинските училища се включват нерегламентиран брой представители на съответното Регионално управление на образованието, нерегламентиран брой посочени от кмета на съответната община представители на местната власт и едва един член от училищната общност, в лицето на представител на обществения съвет към съответното училище. В комисията за избор на директор за държавните училища се включват единствено представители на финансиращия орган и съответната училищна общност не е представена по никакъв начин. Като стъпка в посока деполитизиране на системата на образованието, намираме за наложително в комисиите за избор на директори за общинските и държавните училища да бъдат включени представители на съответната училищна общност, излъчени от колектива на училището.

Директорската длъжност е ключова за функционирането на всяко учебно заведение в образователната система. Директорът е работодател на педагогическия и непедагогическия персонал в училищата, има определяща роля в цялостната организация на учебния процес и носи редица други сериозни отговорности. Мотивацията за работа е от основно значение за ефективността във всяка една професия. Сегашното законодателство и нормативната уредба не съдържат никакви регламентирани срокове, при които степента на изпълнение на училищната стратегия и цялостните резултати от работата на директора да са основа за оставането му на поста или за провеждането на нов конкурс. Намираме липсата на мандатност за длъжността „директор“ в системата на средното образование за недемократична и създаваща предпоставки за загуба на мотивация за работа, както и до усещане за несменяемост. Считаме за повече от необходимо, когато един директор не се справя добре с работата си, да има нормативно уредена възможност неговото място да бъде заето от друг педагогически специалист. Именно за това намираме за подходящо разпоредбите на чл. 217 да бъдат допълнени с предложените нови ал. 8 и ал. 9, с които да се регламентира мандатността на длъжността „директор“.

С предложеното допълнение на чл. 254 се цели подобряване на интегрирането на Регионалното управление на образованието към проблемите на образователните институции чрез въвеждане на изискване за педагогически стаж на началника на РУО.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Димитър Пламенов Пламенов
Ивайло Василев Тачев
Петър Андолев Петров

Сорго Павел
Мелер Леухайлов Леухайлов
Ангел Степов Георгиев

Григорий Добринов Соколов

СТОЯН Николов Таслаков
Улеми Дарланов Дарланов

Константина Венциславова Петрова
Георги Николов Георгиев
Маргарита Стефанова Петрова

Ивет Ванданова Раисова
Ирина Ангелов Димитров

Николай Кривев Костадинов
Борис Димитров Анастасов

Деислава Милева Георгиева

Димитр Георгиев Димитров

Улаино Георгиев Чирков

Евгений Стефанов Стефанов

Александар Димитров Димитров

Климент Паченов Мочалов

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. Основания за законодателната инициатива:

С представения закон за изменение и допълнение се извършва ревизия на Закона за предучилищното и училищно образование с цел деполитизиране на системата на образованието, повишаване на контрола върху степента на усвояването на знанията от обучаващите се и облекчаване на административната тежест върху педагогическите специалисти и ръководните кадри в системата.

2. Заинтересовани групи:

Заинтересовани са всички участници в системата на предучилищното и училищното образование - Министерство на образованието, органите на местното самоуправление, регионалните управления на образованието, педагогическите специалисти, педагогическите съвети към образователните институции, децата и учениците, участващи в образователния процес, както и техните семейства.

3. Анализ на разходи и ползи:

Проектът на закон ще доведе до ползи за цялото гражданско общество чрез изчистване на пороци в системата на образованието, повишаване на качеството на обучение и облекчаване на административната тежест върху педагогическите специалисти и ръководните кадри в системата.

Прилагането на новата правна уредба не изисква допълнителни финансови средства или трансфери.

4. Административна тежест и структурни промени:

Прилагането на новата правна уредба съгласно законопроекта не води до увеличаване на административната тежест. Не са необходими структурни промени на административно ниво.

5. Въздействие върху нормативната уредба:

Предлагания законопроект не влиза в колизия с приложимата нормативна база. Предвиждат се промени в подзаконови нормативни актове свързани с прилагането на Закона за предучилищното и училищно образование.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Тодоров Костадинов
Димитър Траянов Траянов
Ивлиян Василев Траянов

Петър Николаев Петров

Цорго Ржев

Мекеръ Леухайковъ "Леухайковъ"

Ангел Нешов Георгиев

Гомиславъ Добриновъ Гевто

Стоянъ Николовъ Таслаковъ

Улекинъ Първанъ Първанъ

Константина Венциславова Петрова

Георги Николовъ Георгиев

Маргарита Анастасова Геврева

Иванъ Баевъ Павелъ

Микола Кривоковъ Димитровъ

Николайъ Кривоковъ Кривоковъ

Борисъ Димитровъ Анагеновъ

Десислава Улекина Георгиева

Димитро Георгиев Дреневъ

Ударило Георгиевъ Кордовъ

Евгений Александровъ Евановъ

Александръ Димитровъ Арменковъ

Климентъ Паченовъ Улекинъ